

Достављање података и знања како би се достигле европске амбиције у погледу животне средине и климе

Стратегија Европске агенције за животну средину (ЕЕА) - Европске мреже за информације и посматрање животне средине (Еионет) 2021-2030

Дизајн насловне стране: PomilioBlumm
Фотографија на насловној страни: PomilioBlumm
Изглед: PomilioBlumm - EEA

Правна напомена

Садржај ове публикације не одражава нужно званичан став Европске комисије нити других институција Европске уније. Ни Европска агенција за животну средину, нити било које лице или компанија која делује у име Агенције нису одговорни за могућу употребу информација садржаних у овој публикацији.

Обавештење о ауторском праву

© European Environment Agency, 2021

Умножавање је дозвољено под условом да се наведе извор информација.

Издавачка канцеларија Европске уније у Луксембургу, 2021

Више информација о Европској унији можете наћи на интернет страници (<http://europa.eu>)

ISBN 978-92-9480-360-3

doi: 10.2800/92395

О Европској агенцији за животну средину (ЕЕА) и Европској мрежи за информације и посматрање животне средине (Еионет)

Европска агенција за животну средину (ЕЕА) је агенција Европске уније. Наш задатак је да обезбедимо веродостојне, независне информације о животној средини и клими. Уредбу којом је основана ЕЕА, Европска унија је усвојила 1990. године, а Агенција је почела с радом 1994. године у Копенхагену. Уредбом је основана и Европска мрежа за информације и посматрање животне средине (Еионет). Еионет се састоји од низа европских тематских центара - конзорцијума европских организација који поседују стручност у одређеним областима животне средине и који помажу земљама чланицама ЕЕА и Еионет.

Да бисмо дали допринос политици у Европи, ми тесно сарађујемо са националним и европским институцијама, а нарочито са Европском комисијом, Европским парламентом и Саветом Европске уније

eea.europa.eu/about-us

Европска агенција за животну средину
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Denmark

тел: +45 33 36 71 00
Web: eea.europa.eu

Достављање података и знања како би се достигле европске амбиције у погледу животне средине и климе

Стратегија Европске Агенције за Заштиту Животне Средине (ЕЕА) - Европске Мреже за Информисање и Праћење Животне Средине (Еионет) 2021-2030

Овај документ представља визију и стратешке циљеве који ће обликовати рад Европске агенције за животну средину и Европске мреже за информације и посматрање животне средине током наредних деценија. Рад ће се одвијати у оквиру пет области које су идентификоване у документу. Детаљније информације о конкретним активностима биће садржане у Појединачним програмским документима.

Европска агенција за животну средину и Европска мрежа за информације и посматрање животне средине

Обезбеђивање знања о животnoj средини и клими у Европи заснованог на знању

О нама

Европска агенција за животну средину (ЕЕА) и Европска мрежа за информације и посматрање животне средине (Еионет) пружају грађанима Европе податке и информације о животnoj средини и клими у Европи од 1994. године. Данас наша екстензивна мрежа повезује стотине институција из 38 земаља чланица и земаља сарадница.

База знања коју смо заједно створили је широка, а њен распон креће се од дељења података о измереним вредностима за квалитет ваздуха широм Европе које су веома блиске реалном времену до евидентирања кретања и предвиђања у области емисија гасова са ефектом стаклене баште, обезбеђивања сателитских података о земљишном покривачу и давања интегрисаних процена о стању животне средине и климе у Европи.

Шта Еионет чини јединственим?

- **Мрежа фокусирана на увећање вредности:** Повезивање институција широм Европе и обезбеђивање упоредне процене, јачања капацитета, усклађивања као и размене најбољих пракси.
- **Инфраструктура података:** Иновативна инфраструктура електронског извештавања за националне и међународне токове података, поткрепљене процесима контроле квалитета.
- **Знање поткрепљено подацима:** Чине га процене, показатељи и анализе напретка ка зацртаном циљу помоћу најширег и најажурнијег прикупљања података о темама везаним за животну средину и климу.
- **Политичка подршка:** Установљена улога знања заснована на тесној сарадњи са креаторима политике широм Европе и доприносу кључним глобалним процесима.
- **Стручност у области анализе:** Способност да се процени напредак, изгледи, покретачи промене и потенцијални одговори политике у великом броју области везаним за животну средину и климу.

Одговор на изазове који предстоје

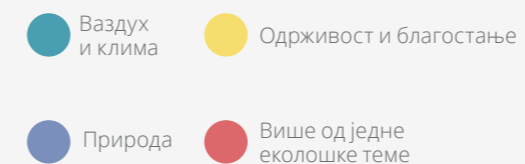
Јачање отпорности захтева амбициозне политике поткрепљене делотворним знањем

Током наредне деценије Европа ће се морати суочити са интензивним еколошким и климатским изазовима, а истовремено ће морати да ради на подстицању опоравка од економских и социјалних последица пандемије COVID-19. Европски зелени споразум и придружене мере подстицаја за зелени опоравак показују амбиције Европске уније и европских земаља да се суоче са тим изазовима постављањем дугорочних циљева, са конкретним циљевима и успостављањем нових финансијских инструмената.

Извештајем Извештајем Европске агенције за животну средину (ЕЕА) о животnoj средини у Европи – стање и перспективе 2020 (State and Outlook of the European Environment report - SOER 2020) захтевају се системски одговори на изазове по животну средину и климу кроз акције на неколико фронтова. Потпуна примена постојећих политика о животnoj средини и клими кључна је за постизање значајних побољшања. Такође, потпуна интеграција циљева одрживости у социјално-економске политике и мере помоћи ће у постизању исплативих и праведних транзиција ка одрживости. Такође, Европа треба да створи услове за одрживије начине живота. То захтева већу свест јавности о утицајима потрошње, као и ангажовање компанија да подрже потребну транзицију. Многи циљеви неће бити постигнути без координираних глобалних напора, у том смислу ће Европа морати да искористи свој утицај у суседству и на глобалном нивоу.

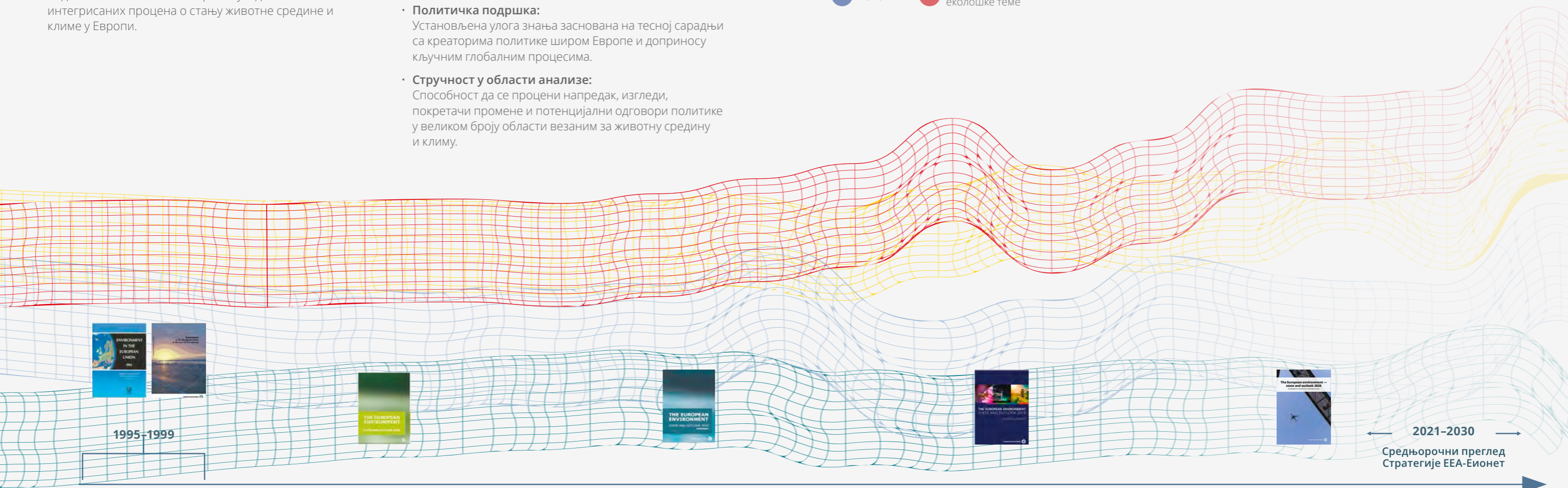
Одлуке које креатори политике, компаније и грађани буду донели током наредне деценије одредиће када ће и како ће Европа остварити своје амбиције. Стратегија ЕЕА/Еионет 2021-2030, подржаће те изборе пружајући делотворно знање о трендовима, изгледима и решењима за одрживу Европу.

Велика експлозија података

Узимајући 2002. годину као полазну тачку (покретање Reportnet-a), овај приказ показује конзистентан раст података који су добијени везано за четири еколошке теме.

Данас обрађујемо око 250 пута више података него 2002. године.

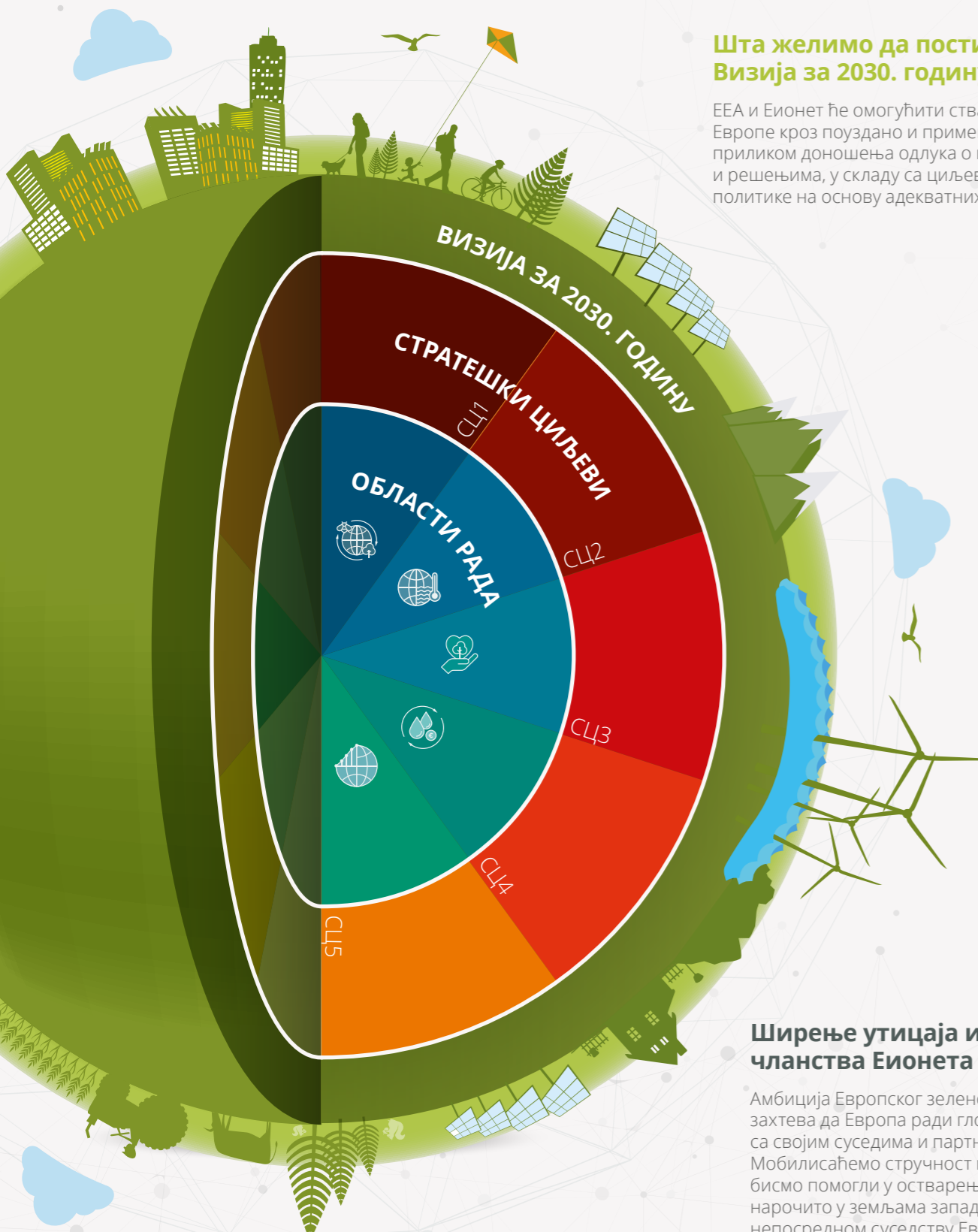
Година	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025
Мегабајт	1.197	2.490	8.363	8.782	7.961	17.114	28.512	45.072	88.105	69.588	85.932	119.124	125.715	114.429	207.156	162.634	248.628			

Стратегија Европске агенције за животну средину (ЕЕА) - Европске мреже за информације и посматрање животне средине (Еионет) 2021-2030

Достављање података и знања како би се достигле европске амбиције у погледу животне средине и климе

Шта желимо да постигнемо: Визија за 2030. годину

ЕЕА и Еионет ће омогућити стварање одрживе Европе кроз поуздано и применљиво знање приликом доношења одлука о приоритетима и решењима, у складу са циљевима европске политике на основу адекватних информација.

Ширење утицаја изван чланства Еионета

Амбиција Европског зеленог споразума захтева да Европа ради глобално, заједно са својим суседима и партнерима. Мобилисаћемо стручност и ресурсе како бисмо помогли у остварењу тих амбиција, нарочито у земљама западног Балкана и у непосредном суседству Европе.

Амбиције европске политике за животну средину и климу

Решавање еколошких и климатских изазова је одлучујући задатак нашег доба. Да би се постигла одржива будућност, политичке иницијативе, укључујући Европски зелени споразум, позивају на акцију поводом следећих тема:

- Спречити смањење биодиверзитета и обновити екосистеме
- Постићи нето нулте емисије гасова са ефектом стаклене баште до 2050. године и успоставити климатску отпорност
- Постићи амбицију нултог загађења за животну средину без токсичних материја и супстанци
- Постићи ефикасност ресурса у циркуларној економији
- Укључити одрживост у све политике ЕУ

Ми ћемо имати централну улогу у пружању подршке акцијама за заштиту животне средине и климе у оквиру кључних европских политика и у спровођењу Осмог акционог програма за животну средину.

Такође ћемо подржати глобалне напоре, укључујући Агенду за одрживи развој до 2030. године и Циљеве одрживог развоја.

Како ћемо радити: Стратешки циљеви

СЦ1 Подршка спровођењу политике и транзицијама ка одрживости

Створити знање засновано на доказима како би се подстакло спровођење политике и развој нових иницијатива за убрзану и јачу транзицију ка одрживости.

СЦ2 Обезбеђивање правовремених улазних података за решења за изазове одрживости

Израдити циљне улазне податке за информисане политичке и јавне расправе, кроз организовање и преношење знања о одговорима, укључујући иновативна решења за друштвене изазове.

СЦ3 Изградња јачих мрежа и партнерстава

Ојачати нашу мрежу кроз активније ангажовање на нивоу земље и радити заједно са другим водећим организацијама како би се олакшало дељење знања и стручности.

СЦ4 Максимално искоришћавање потенцијала података, технологије и дигитализације

Прихватити дигитализацију, укључујући нове технологије, велике податке, вештачку интелигенцију и осматрања Земље који ће допунити и потенцијално заменити успостављене изворе информација како би се пружила боља подршка процесу одлучивања.

СЦ5 Стварање ресурса за наше заједничке амбиције

Развити структуре, стручност и капацитет у читавој нашој мрежи како би се задовољиле растуће потребе за знањем, обезбеђивање и диверзификација ресурса који су потребни да би се остварила наша заједничка визија.

Шта ћемо урадити: Области рада

Пружићемо ефикасно знање из пет области рада. Кроз ове међусобно повезане области рада бавићемо се европским производним секторима (укључујући пољопривреду, шумарство, рибарство и индустрију), као и производним системима и потрошњом (енергија, мобилност, храна и зграде):

Биодиверзитет и екосистеми

Суочена са континуираним смањењем биодиверзитета и деградацијом екосистема, Европа покушава да врати природу у наш живот. Ми ћемо пратити ову транзицију и подржати спровођење и евалуацију акција у овој области, укључујући развој решења заснованих на природним решењима.

Циркуларна економија и коришћење ресурса

Ми ћемо пратити напредак у транзицији Европе ка циркуларној економији и користима коју она доноси животnoj средини и клими. Ми ћемо процењивати напоре које Европа улаже како би смањила утицаје изазване потрошњом и производњом сировина, производа, услуга и отпада у нашем друштву.

Ублажавање и прилагођавање на климатске промене

Климатске промене се дешавају у овом тренутку и наставиће да се дешавају у наредних деценија. Европа тежи да оствари климатску неутралност до 2050. године и тако постане отпорнија и мање осетљива на климатске промене. Ми ћемо пратити ту транзицију и помоћи у изради, спровођењу и евалуацији политика и мера у овој области.

Трендови одживости, изгледи и одговори

Наше амбициозне циљеве можемо постићи подстицањем темељних промена у начину живота и обрасцима потрошње и производње који покрећу недрживе трендове. Процењивамо трендове и изгледи по еколошким приоритетима, секторима, системима и политикама и ангажовати заинтересоване актере за иновације и друге одговоре потребне за остваривање Европског зеленог споразума.

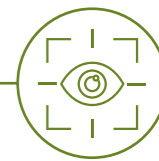
Здравље људи и животна средина

Ми ћемо проценити утицаје на здравље људи које врше загађивачи животне средине и климатске промене у Европи и унапредити наше разумевање социјалних и демографских фактора који утичу на изложеност и осетљивост грађана Европе. Ми ћемо подржати европску амбицију нултог загађења и спровођење активности повезаних са њом на европском и националном нивоу.

ВИЗИЈА

Визија ЕЕА-Еионет за 2030. годину

Омогућити стварање одрживе Европе кроз поуздано и применљиво знање за доношење одлука о приоритетима и решењима за животну средину и климу на основу адекватних инфомација

Заједничка визија за одрживу Европу

Наша визија је да омогућимо стварање одрживе Европе кроз поуздано и применљиво знање за доношење одлука о приоритетима и решењима за животну средину и климу на основу адекватних информација, у складу са амбицијама европске политике.

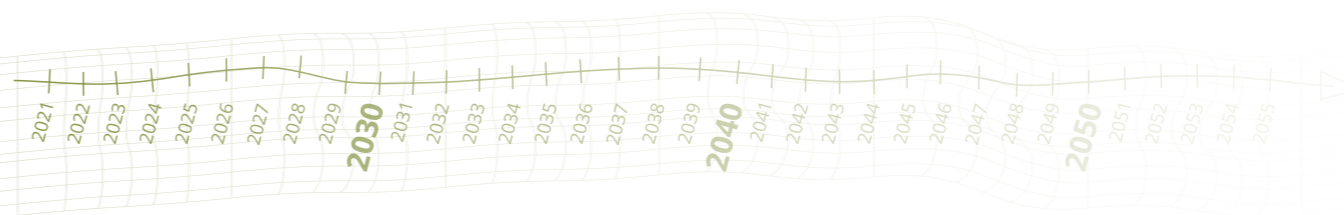
ЕЕА и Еионет ће заједно чинити водећу мрежу за знање о политикама које се тичу животне средине и климе на нивоу Европске уније и појединачних земаља.

Наша мисија

Наша мисија је да проценимо податке и информације, пружимо релевантне и правовремене увиде у напредак ка циљевима одрживости животне средине и климе и жељеним друштвеним транзицијама, као и да осигурамо континуирано праћење за потпуну примену релевантних политика животне средине и климе.

Ми схватамо да ће се амбициозни европски циљеви у вези са животном средином и климом постићи низом одлука и међусобно повезаним изборима на различитим нивоима - европском, регионалном, националном и локалном - и да ће бити неопходно да радимо заједно са кључним партнерима и другим организацијама. Током реализације наших програма рада, радићемо у тесној сарадњи са другим изворима знања.

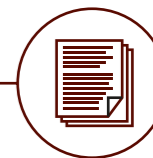
Да бисмо постигли већи утицај, ми ћемо се додатно фокусирати на циљану и правовремену комуникацију како бисмо осигурали широку подршку од стране доносилаца одлука и јавности.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1

Подршка спровођењу политике и транзицијама ка одрживости

Створити знање засновано на доказима како би се подржало спровођење политике и развој нових иницијатива за убрзану и јачу транзицију ка одрживости

Наше знање, засновано на најновијим научним сазнањима и подацима о контроли квалитета, помоћи ће Европи - Европској унији, њеним државама чланицама и другим земљама чланицама и земљама партнерима ЕЕА - да постигне циљеве своје политике, укључујући оне који су идентификовани у Европском зеленом споразуму и Осмом акционом програму за животну средину, и да испуни глобалне обавезе.

Европска агенција за животну средину и Европска мрежа за информације и посматрање животне средине ће:

- Успоставити знање како би се олакшало спровођење политике и информисало о развоју нових иницијатива које могу убрзати и повећати транзицију ка одрживости
- Даље развијати и користити наш широки спектар висококвалитетних скупова података заснованих на дугим временским серијама који подржавају широк спектар еколошких и климатских политика
- Побринути се да користимо најбоље могуће доступне научне оквире кроз ангажовање Научног одбора ЕЕА и шире научне заједнице
- Развијати и делити знање о кључним изазовима одрживости и решењима кроз системе енергије, мобилности, хране и изграђеног окружења
- Бавити се ширим изазовима и могућностима транзиције ка одрживости како на европском тако и на државном нивоу, укључујући оне који омогућавају промене као што су финансијски сектор и градови
- Ојачати нашу способност да допринесемо евалуацији политика и мера.

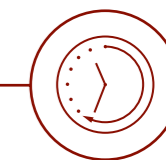
Подршка увођењу знања о животnoj средини и клими у економско, просторно планирање и политике социјалне кохезије - укључујући дубље увиде у европску и глобалну динамику и њихове импликације по спровођење политика широм Европе - приоритет је ове стратегије.

У периоду од 2021-2030. године ми ћемо подржавати и релевантне процесе у оквиру политике ЕУ као што су Европски семестар и Преглед спровођења политике заштите животне средине са побољшаним знањем о, на пример, кључним трендовима и показатељима, исплативој пракси спровођења и потенцијалу за унапређивање социјалних иновација како би се остварили циљеви одрживости.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2

Обезбеђивање правовремених улазних података за решења за изазове одрживости

Израдити циљне улазне податке за информисање политичке и јавне расправе, кроз организовање и преношење знања о одговорима, укључујући иновативна решења за друштвене изазове

Утицај и дејство знања ЕЕА-Еионет зависиће од наше способности и капацитета да га у право време и у одговарајућем формату уведемо у релевантне јавне и политичке расправе. Да бисмо то урадили, ми ћемо:

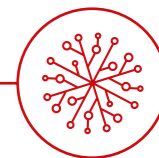
- Повећати нашу способност праћења и идентификовања нових проблема и брзе мобилизације релевантног знања које поседују наша мрежа и други партнери
- Ојачати нашу способност да пружимо непосредан одговор на захтеве креатора политике за знањем
- Поделити иновативна решења примењена на различитим нивоима управљања у европским земљама
- Развити и доставити своје знање креаторима политике и јавности у форматима који су најприкладнији за њихове потребе како би се олакшало њихово шире усвајање и употреба у доношењу одлука
- Континуирано се развијати у комуникационим приступима, каналима и алатима како бисмо осигурали да наше знање буде разумљиво, доступно и свима на располагању, истовремено ојачавајући нашу способност да активно комуницирамо са грађанима.

Истраживачи, практичари, доносиоци одлука, органи који финансирају, градови и организације цивилног друштва радиће заједно кроз активно учешће у транзиционим процесима.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3

Изградња јачих мрежа и партнерстава

Ојачати нашу мрежу кроз активније ангажовање на нивоу земље и радити заједно са другим водећим организацијама како би се олакшало дељење знања и стручности.

ЕЕА и Еионет окупљају стотине организација - европских институција, државних органа и истраживачких институција из целе Европе. Наша мрежа обухвата све државе чланице ЕУ, земље укључене у процес приступања ЕУ, као и бројне земаље које нису чланице ЕУ.

Ми чинимо јединствену мрежу знања која повезује велике податке, аналитичку и научну стручност са европским, а у неким случајевима и са глобалним процесима креирања политике. То нам омогућава да вршимо интегрисане процене, покривајући најшири спектар тема поткрепљених утемељеним подацима и стручношћу.

Да бисмо пружили знање које је Европи потребно за постизање циљева одрживости, ми ћемо:

- Прерасти у флексибилнију и иновативнију мрежу знања, кроз боље повезивање адекватне стручности на нивоу државе са европским нивоом
- Подстицати активније ангажовање на нивоу земље, кроз активности које укључују разноврстан скуп државних органа, организација и јавности
- Удружити напоре са другим водећим мрежама, као што је Мрежа агенција за животну средину, извештавање и научне мреже и удружења
- Идентификовати и сарађивати са заједницом знања на европском нивоу како би се обезбедило максимално коришћење улагања у истраживање и иновације у Европи
- Утврдити недостатке у знању и истражити могућности за заједничке акције са релевантним партнерима, укључујући агенције ЕУ као што су Европска агенција за хемикалије, Европска Управа за безбедност хране и Европски центар за превенцију и контролу болести, како би помогли у њиховом решавању
- Даље јачати сарадњу са међународним институцијама у кључним регионалним и глобалним процесима, укључујући органе и конвенције Уједињених нација, о обавезама извештавања и темама од заједничког интереса.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 4

Максимално искоришћавање потенцијала података, технологије и дигитализације

Прихватити дигитализацију, укључујући нове технологије, велике податке, вештачку интелигенцију и осматрања Земље који ће допунити и потенцијално заменити успостављене изворе информација како би се пружила боља подршка процесу одлучивања

Дигиталне технологије, подаци из нових извора и осматрања Земље и рачунарске могућности развијају се брзо у последњој деценији. Такав развој доноси нове могућности као и нове изазове. Нови токови података на више просторних нивоа све се више инкорпорирају у утврђене изворе података повезаних са социјално-економским променљивим и повезаних са подацима у готово реалном времену из сателитских и *in-situ* осматрања.

Очекујући да ће се ова револуција података и дигитализација наставити и током наредне деценије, а у циљу побољшања рада са подацима и знањем, ми ћемо:

- Појачати размену података, аутоматизацију и усклађивање праћења и извештавања у нашој мрежи
- Учинити све наше податке доступним, умреженим, и могућим за поновну употребу као водећи Европски Центар за Податке о Животној Средини
- Искористити пуни потенцијал података и информативних служби Коперникус мреже, науке о грађанима, великих података и вештачке интелигенције
- Побољшати правовременост, упоредивост, грануларност и интеграцију података, укључујући потенцијал за поређење
- Осигурати континуиране иновације вођене подацима са тежиштем на напретку у претраживању података, аналитици, географским информационим системима, визуализацији података и моделирању за редовно ажурирање показатеља
- Омогућити размену стручности, техничку подршку и рационализацију потребне за боље спровођење постојећих политика
- Истражити и, тамо где је то релевантно, проценити везе између дигитализације и еколошке и социјалне одрживости.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 5

Стварање ресурса за наше заједничке амбиције

Развити структуре, стручност и капацитет у читавој нашој мрежи како би се задовољиле растуће потребе за знањем, обезбеђивање и диверзификација ресурса који су потребни да би се остварила наша заједничка визија

Континуирани развој знања, технологије, комуникације и праксе управљања захтевају од организација и мрежа да се прилагоде и иновирају постојеће структуре и алате и да инвестирају у нове области.

Да бисмо били на челу таквих дешавања и остварили своје заједничке амбиције, ми ћемо:

- Привући врхунске таленте и уложити у наше особље да бисмо развили и одржали компетенције и стручност потребне за остваривање ове визије
- Осигурати руковођену диверзификацију базе финансијских ресурса ЕЕА, уз заштиту институционалне улоге и независности Агенције
- Тражити потребна средства за коришћење пуног потенцијала података Коперникус мреже кроз снажно умрежавање са другим кључним актерима који повећане протоке података повезују са креаторима политике
- Проширити учешће ЕЕА и Еионет у релевантним истраживачким пројектима ЕУ, јачајући тиме нашу улогу на заједничкој дељеној граници науке и политике
- Истражити могућности финансирања путем финансијских инструмената ЕУ како би омогућили нашој мрежи да олакша спровођење политике тамо где је потребно и подржати заједнице праксе
- Јачати капацитете у земљама чланицама и земљама учесницама како би се осигурало да наша мрежа може одговорити на променљиве потребе и захтеве
- Подржати развој стручних капацитета и иновације знања у нашој мрежи путем структурираних механизма, као што је ЕЕАcademy
- Подржати стручност и захтеве везане за пуно спровођење политика и законодавства ЕУ о животnoj средини и клими на Западном Балкану.

Постизање транзиције ка одрживости захтеваће да сва подручја политике и нивои власти делују заједно како би покретали промене и акције у целом друштву. То подразумева кохерентни допринос из различитих домена политике, почев од истраживања и иновација, економије, индустрије, конкуренције и трговине, до запошљавања, образовања и социјалне заштите.

Области рада

Сваки од пет стратешких циљева испуњаваће се кроз све наше области рада.

ЕЕА и Еионет ће имати кључну улогу у пружању подршке акцијама за заштиту животне средине и климу у оквиру тих европских политика, Европског зеленог споразума, а нарочито у спровођењу Осмог акционог програма за животну средину, као и европским обавезама на глобалном нивоу.

Даћемо приоритет разумевању међусобних веза унутар и између ових области рада. Бавићемо се производним секторима (пољопривреда, шумарство, рибарство и индустрија), као и производним системима и потрошњом (енергија, мобилност, храна и зграде), укључујући и анализе у свим тим секторима и системима.

1 Биодиверзитет и екосистеми

Извештаваћемо о и вршити евалуацију акција усмерених на заштиту биодиверзитета и на обнављање екосистема за њихову одрживу употребу у складу са потребама људи. Подржаћемо активности праћења, извештавања и евалуације засноване на подацима, а нарочито у оквиру ЕУ стратегије за заштиту биодиверзитета до 2030. године кроз:

- Допринос системима за праћење и осматрање који побољшавају проток података о стању и притисцима на биодиверзитет, променама у морским, воденим и копненим екосистемима
- Унапређење нашег разумевања кумулативних утицаја инвазивних страних врста, загађења, климатских промена и интензивне употребе и прекомерне експлоатације биодиверзитета природних ресурса и екосистема
- Јачање наше процене основних системских покретача који утичу на биодиверзитет и екосистеме
- Побољшање употребе еколошке и економске аналитике и моделирања, омогућавање нашег рада на евалуацији како би се боље подржале праксе управљања засноване на екосистемима
- Подршка приступу решењима заснованим на природним решењима, са фокусом на заштиту, обнову и одрживо управљање виталних екосистема, такође у контексту акција на ублажавању и прилагођавању климатским променама, као и био-економији
- Повећавање наше подршке ефикасној и кохерентној примени међусобно повезаних стратегија ЕУ у оквиру Европског зеленог споразума, као што су стратегија „Од фарме до виљушке“ и „Нулто загађење“, и њихових повезаних политика, док настављамо свој рад на интеграцији биодиверзитета у све економске секторе и природно-зависне системе, као што је храна.

2 Ублажавање и прилагођавање на климатске промене

Праћићемо напредак Европе ка климатској неутралности и климатској отпорности и подржаћемо развој, спровођење и евалуацију релевантних политика и пратећих мера, у контексту ширих европских циљева одрживости, путем:

- Прикупљања, провере квалитета, усклађивања и извештавања о релевантним подацима и информацијама о емисијама гасова са ефектом стаклене баште, као и утицају климатских промена, осетљивости и прилагођавању у Европи
- Анализе и процене ових података у односу на европске и националне циљеве и обавезе ублажавања и прилагођавања
- Праћења спровођења и ефеката националних политика повезаних са климом и пратећих мера усмерених на секторе као што су енергија, транспорт, зграде, пољопривреда, шумарство и употреба земљишта у друге сврхе
- Идентификовања синергија и размена политика ублажавања и прилагођавања везаних за климу са другим еколошким питањима, као што су биодиверзитет, загађење ваздуха, слатководна и морска животна средина
- Успостављање знања о решењима за изазове везане за животну средину и одрживост у енергетици и системима мобилности.

3 Здравље људи и животна средина

Проценићемо утицаје на здравље изазване загађењем ваздуха, тла/земљишта и воде, буком, хемикалијама и променом климе у Европи. Подржаћемо европске амбиције за нулто загађење и развој, спровођење и евалуацију релевантних европских и националних акција путем:

- Процене изложености и утицаја на здравље грађана изложених загађењу животне средине, хемикалијама и променом климе у Европи
- Процене користи за здравље и благостање које може донети чистија животна средина и здрави екосистеми, и обрнуто, идентификовање нових ризика и утицаја на здравље повезаних са деградацијом екосистема
- Подршке правовременом извештавању, обради и дистрибуирању тематских података и информација у складу са релевантним законодавством и праћењем напретка у остваривању циљева европске политике
- Идентификација утицаја који имају притисци на животну средину из европског социо-економског сектора и система на здравље, и користи које акције и политике ублажавања мера могу донети
- Даљег истицања улоге коју социјални фактори, укључујући социјалне неједнакости и појединачно понашање, могу имати приликом утицаја на изложеност и осетљивост на стресоре из животне средине, у складу са принципима транзиције Европског зеленог споразума.

4 Циркуларна економија и коришћење ресурса

Ми ћемо процењивати напредак у транзицији Европе ка циркуларној економији и наше знање о притисцима на животну средину и климу који врше производња и потрошња сировина, производа, услуга и отпада у Европи. Подржаћемо спровођење Акционог плана за циркуларну економију и повезаних европских и националних политика кроз:

- Процену напретка европске транзиције са линеарне на циркуларну економију, са нагласком на кључне ланце вредности производа и иновативне услуге и пословне моделе
- Истицање могућности за побољшање циркуларности, укључујући рециклирање и поновну употребу секундарних сировина, усвајање сигурних и одрживих принципа пројектовања, еко-иновација и добрих пракси, и идентификовање препрека за већу циркуларност
- Праћење напретка ка остваривању циљева европске политике у превенцији стварања отпада и одрживом управљању отпадом
- Процену утицаја европских система потрошње и производње на животну средину и климу из европске и глобалне перспективе са фокусом на ресурсно интензивне секторе, као и на међусобне везе између циркуларне економије, иницијативе за декарбонизацију и био-економије.

5 Трендови одрживости, изгледи и одговори

Обезбедићемо информације за расправе о изазовима и транзицијама ка одрживости процењујући синергије и размене својствене истовременом уравнотежавању еколошких, економских и социјалних циљева кроз:

- Процену трендова и изгледа за одрживост у Европи и глобално кроз еколошке и климатске приоритете, секторе, системе и политике као подршку животnoj средини у Европи у периоду од 2025. до 2030. године - извештаји о стању и изгледима
- Подршку оквиру за праћење заснованом на показатељима који информишу о напретку у области свих приоритета политике ЕУ, посебно Осмог акционог програма за животну средину, Прегледа спровођења заштите животне средине, Европског зеленог споразума
- Допринос праћењу и процени напретка у погледу приоритета животне средине и климе заједно са појединачним земљама, у односу на Агенду УН 2030 и Циљеве одрживог развоја
- Процену међузависности између социјално-економских димензија одрживости управљања животном средином, укључујући покретаче промена, позитивне синергије и негативне спољне факторе
- Повезивање са кључним партнерима у ЕУ у релевантним стратешким предвиђањима и процесима заинтересованих страна за прикупљање увида и корисних знања о путевима за транзицију ка одрживости
- Успостављање развоја знања о системским транзицијама попут синергија, ризика, иновација, интеграције политика и кохерентности политика - са нагласком на градове и финансијски сектор
- Процену начина на који одрживо финансирање може подстаћи напоре за постизање одрживости у оквиру планова за опоравак након пандемије и променљивог макроекономског контекста.

Области рада

